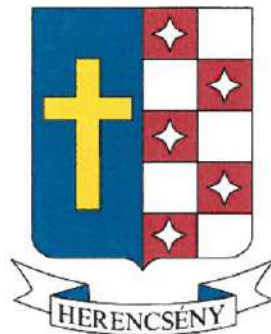

**HERENCSENY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE**

**1/2025.
JEGYZŐKÖNYV**

**Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. január 07-ei rendkívüli üléséről**

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Iktatószám: H/68-1/2025

1. számú

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. január 07. napján 15.30 órakor megtartott rendkívüli ülésén Herencsény Község Önkormányzata hivatalos helyiségében (2677 Herencsény, Kossuth út 76.)

Tanácskozási és szavazati joggal jelen van:

Bucsánszki Csaba	polgármester
Dropka Péterné	alpolgármester
Kiss Péter Attila	képviselő
Szalai Ferenc	képviselő
Prasznai Lajos Péter	képviselő

Összesen: 5 fő

Tanácskozási joggal jelen van:

Petrás Judit	jegyző
--------------	--------

Az ülést vezeti:

Bucsánszki Csaba	polgármester
------------------	--------------

A jegyzőkönyvet vezeti:

Petrás Judit	jegyző
--------------	--------

Bucsánszki Csaba polgármester: Tisztelettel és szeretettel köszöntöm Herencsény Község Önkormányzata képviselő-testületének rendkívüli ülésén megjelenteket. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a megválasztott polgármester jelen van, a képviselő-testület négy megváltozott tagjából négy fő jelen van. Megállapítom, hogy a képviselő-testület négy fővel határozatképes. A képviselő-testületi ülést megnyitom. Jegyzőkönyv hitelesítőnek szeretném felkérni Kis Péter Attilát és Dropka Péternét, aki ezzel egyetért, kézfelnújtással jelezze. Megállapítom, mind az öten egyetértettünk.

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.
Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

Bucsánszki Csaba polgármester: Javaslat új napirendi pontra van-e? Ha nincs, akkor kérem, kézfelnyújtással jelezzétek, hogyha ezt a napirendi pontot elfogadjátok.

Szavazás

Bucsánszki Csaba polgármester: Megállapítom mind az öten elfogadtuk.

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal

meghozza az alábbi határozatot:

1/2025. (I. 07.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) a képviselő-testület 2025. január 07-ei rendkívüli ülésének napirendi pontjait az alábbiak szerint fogadja el:

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

II. Napirend

- 1. Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata**
Előterjesztő: Bucsánszki Csaba polgármester

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a képviselő-testület 2025. január 07-ei rendkívüli ülését az elfogadott napirendi pontok alapján vezesse.

Felelős: Bucsánszki Csaba polgármester

Határidő: azonnal

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

II. Napirend

1. Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata

- Írásbeli előterjesztés a testületi anyag 1. melléklete -

Bucsánszki Csaba polgármester: Van-e valakinek kérdése az egy napirendi ponttal kapcsolatosan? Praszna Úr!

Praszna Lajos Péter képviselő: Tehát valóban az idő rövidege miatt nem volt alkalmam alaposan áttanulmányozni az új előterjesztést. Arra már az imént választ kaptam, hogy miért van erre szükség. Ellenben van egy-két formai és tartalmi megjegyzésem. Egyrészt nem értem, hogy a régi szabályzatnak, hogy a régi szakmai programnak a tagolását miért kellett megváltoztatni, mert szerintem logikus volt a felépítése, és sokkal átláthatóbb volt úgy. A tartalmi kérdésekben van benne egy fotó, ami igazából sok mindent nem jelent, de a kereszt búcsús fotóról azt gondolom, hogy lassan le kellene szoknunk, mert egyre inkább terheli a falut, mint előre viszi. Ez csak úgy... Tehát, pillanatnyilag nem aktuális az, hogy ott a kereszt búcsúnál nagyon szépek vagyunk, és nagyon szépen megmutatjuk magunkat, mert tudjuk, hogy másról szól most Herencsény élete. Van benne jó néhány hiba. Betűhiba, szerkesztési hiba, szórend, egyebek, amiket én szerintem feltétlenül javítani kell. 7. oldalon, i) pontban benne van, hogy jelen pillanatban 14 fő veszi igénybe valamelyik szolgáltatást. Én szerintem nem célszerű számokban meghatározni, hiszen ez folyamatosan változik, illetve változhat. Tehát ezt én azt gondolom, hogy mindenféleképpen át kell fogalmazni. A 8-9. oldalon keverednek bizonyos fogalmak: közösségszervező, közösségi szakember, egyebek. Szerintem konkretizálni kellene, hogy miről is beszélünk. Egyébként meg szerettem volna megkérdezni, hogy ki az pillanatnyilag, milyen munkarendje van, milyen munkaköri leírása és mi a tényleges tevékenysége, hogy mennyire passzol a falugondnok munkájához, de ezt csak mellékesen. Aztán a 12. oldalon a falugondnok feladatkörébe sorolja a temető karbantartást, mint olyat. Ezt én szerintem konkretizálni kellene. Először is az, hogy mi köze a falugondnoki szolgálatnak a temető karbantartásához. Másrészt, hogyha van köze, akkor le kellene határolni a feladatokat pontosan. 19. oldalon helyettesítés esetében meg van határozva, hogy Herencsény polgármestere. Ez pillanatnyi állapot, és pillanatnyilag rendben is van, de azt gondolom, hogy ezt általánosan kell megfogalmazni, hiszen bármikor bármilyen változás történhet, egy év, két év, öt év, bármikor. Tehát ezt én mindenféleképpen átfogalmaznám. Ennyire volt időm sajnós, mert tegnap délután volt egy parttalan beszélgetésünk, meg van nekem is munkahelyem, és ott is kellett valamit csinálni, de azt gondolom, hogy szerkezetében, átláthatóságában, megfogalmazásában jó néhány javítani való és korigálni való van az előterjesztésben. Néhol nagyon konkrét, néhol meg a 77 magyar népese szintjén vannak a megfogalmazások. Én szerintem össze kellene fésülni egy korrekt szakmai anyaggá. Ennyi.

Bucsánszki Csaba polgármester: Kereszt, szimbólum, nekünk mindig is szimbólum lesz ez a kereszt. A 14: kéri, hogy mennyi a jelenlegi létszám. Helyettesítés: akinek van végzettsége, az helyettesíthet, jelen pillanatban én látom el. Mihelyt meg van, mai nap folyamán ki lett írva a pályázat, és onnantól kezdve az láthatja el a feladatot, a helyettesítést, akinek végzettsége van.

Praszna Lajos Péter képviselő: Tehát annyi, hogy nem a személyekkel kapcsolatban van bajom, hanem azzal van bajom, hogy ez egy szakmai koncepció, egy szakmai anyag, ami öt évre, hat évre, nyolc évre szól.

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Bucsánszki Csaba polgármester: Nem.

Praszná Lajos Péter képviselő: De. Nem? Tíz év, mindegy.

Bucsánszki Csaba polgármester: Ha új lesz a polgármester, nem, bocsánat, amit előír az akkori polgármester helyettesítésre, akkor majd az lesz elküldve tanfolyamra, Szécsényben volt a tanfolyam, akkor az majd helyettesíti a falugondnokot.

Praszná Lajos Péter képviselő: És akkor minden egyes alkalommal módosítjuk a szakmai koncepciót? Tök felesleges. Tehát azért mondom, hogy olyan megfogalmazásokat kellene alkalmazni, ami hosszú távon megállja a helyét. Nem tudom, érted-e, hogy mire gondolsz?

Bucsánszki Csaba polgármester: A falugondnokot csak az helyettesítheti, akinek végzettsége van.

Praszná Lajos Péter képviselő: Ez teljesen rendben van, Csaba, de még mindig nem értesz, hogy mit mondok. Azt mondom, hogy három év múlva, négy év múlva, akármikor, helyettesíteni kell a falugondnokot, és mondjuk, te nem a faluban élsz, vagy nem vagy polgármester, vagy nem akarsz, vagy teljesen mindegy. És van, aki tudja helyettesíteni, akkor ne kelljen újból szabályzatot vagy akármit módosítani, hanem egy hosszú távra kidolgozott munkaanyagot kell csinálni, ami működőképes. Így is annyi felesleges körünk van ezekkel az anyagokkal, meg szabályzatokkal, hogy teljesen felesleges újat kreálni magunknak.

Bucsánszki Csaba polgármester: Értem. A temetővel mi volt a megjegyzés?

Praszná Lajos Péter képviselő: Tehát az volt a megjegyzés, hogy a falugondnok feladatai között szerepel, feladatkörében szerepel, a temető karbantartása. Így. Most a temetőkarbantartása az egy nagyon tág fogalom. Egyáltalán szerintem a falugondnoknak hivatalból nincs köze a temetőhöz. Együttműködési megállapodás alapján egyház és önkormányzat között lehet természetesen, ennek semmi akadálya, de ez a megfogalmazás ebben a szöveggörnyezetben így nem áll meg. Nem jó.

Bucsánszki Csaba polgármester: Három tized hektár köztemetőnk van az egyháznál, van egy szerződésünk, és az önkormányzatnak előírás, hogy három tized köztemetőt kell biztosítani az önkormányzatnak. A többi, meg úgy mondom, hogy az önkormányzat kéri a falugondnokot, hogy ha van ideje, akkor karbantartsa.

Petrás Judit Jegyző: Azt szeretném hozzáfűzni, hogy egyet kell, hogy értek most Praszná Lajos Péterrel a tekintetben, hogy a falugondnoknak a feladata, az nem lehet a köztemetőnek a fenntartása, karbantartása, mert az nem szociális törvény szerinti szociális ellátás, az valószínűleg véletlenül maradhatott benne, vagy került bele. Én azt javaslom a képviselő-testületnek, hogy ezt módosítsák, a szakmai programot, a szakmai programnak, annak a részét, ami erről szól, hogy ezt kivesszük. Ez az egyik javaslatom. A másik pedig az, hogy ugye január 9-éig kell a kormányhivatal felé prezentálni ezt a szakmai programot, hogy az előterjesztés szerinti tartalommal, az előbb említett módosítást figyelembe véve fogadja el ezt a testület, és amennyiben a képviselő úr esetleg úgy érzi, hogy ezt szívesen átdolgozná, vagy át tanulmányozná, akkor nincs annak aggálya, vagy akadálya, hogy ezt a későbbiekben olyan szinten formáljuk át, ahogyan elővezette. Az én javaslatom az ennyi lenne.

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Bucsánszki Csaba polgármester: Egy módosítás fog történni. Akkor a szakmai programból kikerül a temető karbantartása a falugondnoknak. Aki ezzel egyetért, kézfelnyújtással jelezze.

Szavazás

Bucsánszki Csaba polgármester: Megállapítom, mind az öten egyetértettünk,

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal

meghozza az alábbi határozatot:

2/2025. (I. 07.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megismerte „Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata” című napirendi ponthoz tartozó írásbeli előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

Az írásbeli előterjesztés szerinti – a falugondnoki szolgálatra vonatkozó – szakmai program tervezet B) pont 12. oldalán az alábbi szövegrész elhagyásra kerül:

„... ~~temető folyamatos karbantartása.~~”

Bucsánszki Csaba polgármester: Ha így elfogadjuk, akkor felteszem szavazásra. Aki így elfogadja a szakmai programot, kézfelnyújtással jelezze.

Szavazás

Bucsánszki Csaba polgármester: Megállapítom, mind az öten elfogadtuk.

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal

meghozza az alábbi határozatot:

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

3/2025. (I. 07.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megismerte a „*Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata*” című napirendi ponthoz tartozó írásbeli előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

A képviselő-testület – az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal – Herencsény Község Önkormányzata falugondnoki szolgálatának szakmai programját 2025. február 01-jei hatállyal jóváhagyja.

A képviselő-testület a 6/2016. (II. 11.) önkormányzati határozattal jóváhagyott – 2016. február 11. napjától hatályos – falugondnoki szolgálat szakmai programját 2025. január 31-ei hatállyal hatályon kívül helyezi.

Bucsánszki Csaba polgármester: Akkor felkérném Lajost, amit mondott, hogy átdolgozná így a programot akkor, hogy mégiscsak jobb legyen. Köszönjük szépen.

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel

Bucsánszki Csaba polgármester: Ha valakinek van még kérdése, ha nincs, akkor köszönöm szépen, hogy eljöttetek. Ezzel bezárom a testületi ülést.

Bucsánszki Csaba
polgármester

Petrás Judit
jegyző

Dropka Péterné
alpolgármester

Kiss Péter Attila
képviselő

JELENLÉTI ÍV

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. január 07. napján 15.30 órakor megtartott rendkívüli ülésén

Tanácskozási és szavazati joggal jelen van:

1. Bucsánszki Csaba polgármester
2. Dropka Péterné alpolgármester
3. Kiss Péter Attila képviselő
4. Szalai Ferenc képviselő
5. Praszna Lajos Péter képviselő

Bucsánszki Csaba

Dropka Péterné

Kiss Péter Attila

Szalai Ferenc

Praszna Lajos Péter

Tanácskozási joggal jelen van:

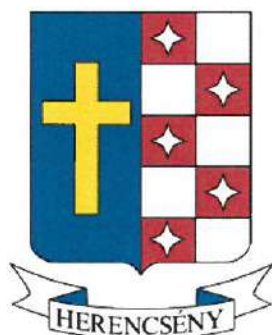
1. Petrás Judit, jegyző
2. Perjésiné dr. László Anita „külsős” alpolgármester

Petrás Judit

Perjésiné dr. László Anita

**HERENCSENY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE**

TESTÜLETI ANYAG

**Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. január 07-ei rendkívüli ülésére**

**Herencsény Község Önkormányzata
Polgármesterétől**

2677 Herencsény, Kossuth út 76.
Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencsény.hu

MEGHÍVÓ

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendkívüli ülését

2025. január 07. (kedd) 15.30 órára

összehívom,

amelyre Önt tisztelettel meghívom

Az ülés helye: Herencsény Község Önkormányzata (2677 Herencsény, Kossuth út 76.)

Napirendi javaslat:

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

II. Napirend

1. Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata

Előterjesztő: Bucsánszki Csaba polgármester

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel

Keltezés helye, ideje: Herencsény, 2025. január 06.

Bucsánszki Csaba s.k.
Herencsény Község Önkormányzata
polgármester

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008, E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2025. január 07-ei rendkívüli ülésére

1. Napirend: Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata
Előterjesztés típusa: írásbeli
Előterjesztő: Bucsánszki Csaba polgármester
Készítette: Bucsánszki Csaba polgármester

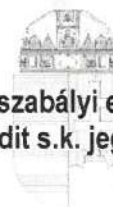
A képviselő-testület a javaslat megtárgyalása során nyílt
zárt ülést tart.

A képviselő-testület döntése határozat
rendelet

A képviselő-testület a döntést nyílt
titkos szavazással hozza.

A javaslat elfogadásához egyszerű
minősített többség szükséges.

A javaslat elfogadásához név szerinti szavazás szükséges
nem szükséges

Az előterjesztés a jogszabályi előírásoknak megfelel!

Petrás Judit s.k. jegyző

**Herencsény Község Önkormányzata
Polgármesterétől**

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencsény.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

A Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály (a továbbiakban: Hatóság) 2024. május 22. napján hatósági ellenőrzést folytatott le Herencsény Község Önkormányzata engedélyes által nyújtott szociális étkeztetés-szociális konyha és falugondnoki szolgáltatás szociális alapszolgáltatások tárgyában.

A Hatóság a falugondnoki szolgálatot is érintő ellenőrzés során a szakmai programra vonatkozó hiányosságot talált. A hatósági ellenőrzésről készült jegyzőkönyvben olyan pontok szerepelnek, amelyek javítása és korrekciója nélkülözhetetlen a szolgáltatás megfelelő működésének biztosítása érdekében. Az észlelt hibák között szerepeltek:

- A falugondnoki szolgáltatás szakmai programja szerkezetileg nem felel meg az 1/2000. (I. 7) SzCsM rendelet 5/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak. A szakmai programot ki kell egészíteni a hatályos jogszabályok jegyzékével, számozott oldallal és tartalomjegyzékkel kell ellátni.

A fenti észrevételek alapján indokolt, hogy a falugondnoki szolgálat szakmai programját felülvizsgáljuk.

A felülvizsgálat célja, hogy az esetleges hiányosságokat kijavítsuk, és biztosítsuk, hogy a szolgáltatás minden tekintetben megfeleljen a jogszabályi előírásoknak, valamint a település igényeinek. A program felülvizsgálatával elérhetjük, hogy a falugondnoki szolgálat hatékonyabban és szakszerűbben végezze el feladatait, és megfelelően támogassa a közösség legnagyobb szükségletekkel rendelkező tagjait.

A falugondnoki szolgáltatás felülvizsgálata elengedhetetlen a település közszolgáltatásainak megfelelő szintű fenntartása és fejlesztése érdekében.

Kérem a képviselő-testületet, hogy az előterjesztést elfogadni szíveskedjen, és támogassa a falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálatát!

Keltezés helye, ideje: Herencsény, 2025. január 06.

Bucsánszki Csaba
Herencsény Község Önkormányzata
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

___/2025. (I. ___) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megismerte a „*Falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálata*” című napirendi ponthoz tartozó írásbeli előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

A képviselő-testület – az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal – Herencsény Község Önkormányzata falugondnoki szolgálatának szakmai programját 2025. február 01-jei hatállyal jóváhagyja.

A képviselő-testület a 6/2016. (II. 11.) önkormányzati határozattal jóváhagyott – 2016. február 11. napjától hatályos – falugondnoki szolgálat szakmai programját 2025. január 31-ei hatállyal hatályon kívül helyezi.

Cserhatsurányi Közös Önkormányzati Hivatal 2676 Cserhatsurány Petöfi út 3	
ÉRKEZETT	
Küldés szám	H/6005-2/2024
Ugyintéző	Petrás Judit

Slachta Margit
Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
Módszertani Igazgatóság

Cserhatsurányi Közös Önkormányzati Hivatal 2676 Cserhatsurány Petöfi út 3	
ÉRKEZETT:	
2024. NOV. 07.	
Küldés szám	H/6005-7/2024
Ugyintéző	Petrás Judit

SAKÉRTÖI VÉLEMÉNY

Kirendelt szakértő: Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet (a továbbiakban: Intézet)

Tárgy: A Herencsény Község Önkormányzata (2677 Herencsény, Kossuth út 76.) fenntartásában működő falugondnoki szolgálat szakmai ellenőrzése a Nógrád Megyei Kormányhivatal NO/SZGYO/00449-4/2024. számú kirendelő végzése, valamint a 369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről 37. § (1) bekezdése, továbbá a 610/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet a Nemzeti Szociálpolitikai Intézetről 5. § (1) bekezdés ja) pontja alapján.

Az ellenőrzés módja: Íratbekéréssel történő ellenőrzés

A szakértői véleményt készítette: Matolcsi-Papp Zoltán stratégiai munkatárs, a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet szakértője.

Adatszolgáltató: Petrás Judit jegyző, Herencsény Község Önkormányzata.

Az ellenőrzés célja: Herencsény Község Önkormányzata fenntartásában működő falugondnoki szolgálat szociális alapszolgáltatás szakmai ellenőrzése. A szakmai ellenőrzés kiterjed arra, hogy a szolgáltatót a fenntartó a szolgáltatói nyilvántartásban és a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően működteti-e.

A szakértői vélemény megalapozására az alábbi módszerek alkalmazásával került sor: elektronikus adatbázisokból adatnyerés, adatlekérés, dokumentumelemzés és egyéb tájékoztatás.

Az ellenőrzött engedélyes szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatai:

Adatszolgáltató/k

Név: Petrás Judit
Beosztás: jegyző
Elérhetőség: +36 (35) 549-022
E-mail cím: onkormanyzat@cserhatsurany.hu

A fenntartó adatai

Neve: Herencsény Község Önkormányzata
Székhelye: 2677 Herencsény, Kossuth út 76.
Típusa: önkormányzati
Telefonszám: +36 (35) 549-008

E-mail cím: onkormanyzat@herencseny.hu

Az engedélyes adatai

Megnevezése: Herencsény Község Önkormányzata

Nyújtott szolgáltatás: falugondnoki szolgáltatás

Ágazati azonosítója: S0208640

Falu/tanyagondnok neve: Mészáros Péter

Elérhetősége: +36 (30) 913-7907

Település lakosainak a száma: 565 fő

Ellátási terület: Herencsény község közigazgatási területe

A falugondnoki szolgáltatást Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016 (XI.30) számú Önkormányzati rendelete szabályozza.

A szolgáltatás vonatkozásában a nyitva álló helyiség elhelyezkedése megfelel a Szakmai rendelet 4. § a) pontjában foglaltaknak. A falugondnok adminisztrációs feladatainak elvégzésének helyszíne, biztosított egyéb feltételek: 2677 Herencsény, Kossuth út 76. irodahelyiséggel rendelkezik (írásztal, irodaszék, irodai felszerelés, számítógép, telefon stb.) rendelkezésre állnak.

Gépjármű/gépjárművek adatai:	Gépjármű 1.
Jármű típusa	Ford Tranzit
Jármű rendszáma	AEAL317
Használat jogcíme (tulajdonos, bérlő)	tulajdonos
Forgalmi engedély érvényessége	2027.05.31.
Érvényes cascoval rendelkezik?	AMC281122542 2024.04.24.
Érvényes kötelező felelősségbiztosítással rendelkezik?	81025598749 2024.08.02.

A szolgáltatást a fenntartó egyszemélyes szolgáltatás fenntartásával biztosítja. A falugondnoki szolgáltatást biztosító engedélyes a 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet 15. § által előírtak szerinti **továbbképzési tervvel rendelkezik**. A falugondnokot távolléte esetén a falu-és tanyagondnok helyettes képzéssel rendelkező állandó helyettes helyettesíti. A falugondnok rendelkezik munkáltatói

igazolvánnyal és munkaköri leírással, mely megfelelően határozza meg a szolgáltatást nyújtó tevékenységét és feladatait. A felugondnok évente részesül munkaruha juttatásban (40.000 Ft/év).

A megküldött szakmai program megismerése és áttanulmányozása során az alábbi észrevételeket teszem:

A megküldött dokumentum rendelkezik aláírással, bélyegzővel, így az a fenntartó által elfogadott hiteles dokumentumnak tekinthető. A szakmai program bemutatja a nyújtani kívánt szolgáltatás teljes működését, illetve annak tervezetét, azonban nem tartalmaz egyéni sajátosságokat, a szakmai tartalom nagyrészt általánosságokban megfogalmazva jelenik meg összesen kb. 14 oldalon. A dokumentum rendelkezik borítóval, oldalszámozással, tartalomjegyzékkel, jogszabályjegyzékkel nem (ezeket szükséges pótolni); szerkezete, tagolása a szakmai elvárásoknak részben megfelel, emellett a dokumentum jelen állapotában a formai követelményeknek csak részben felel meg. A formai követelmények vonatkozásában javasolt figyelemmel lenni arra, hogy a dokumentum struktúrája, szerkezete (befütiptus, sorkizárás, tagolás, borító, tartalomjegyzék, oldalszám stb.) áttekinthetővé tegye a dokumentumot. Ennek jelen esetben a fenntartó nem tett eleget. A dokumentum tartalmi elemei a Szakmai rendelet 5/A. § (1) bekezdése által előírt tartalmat csak kis részben tükrözik, a biztosított szolgáltatási elemeket nem nevesíti, ki nem fejt. A szolgáltatási elemek 2017. február 17. óta kötelező tartalmi elemek a Szakmai rendeletben.

A szakmai programmal kapcsolatban megállapítható, hogy a fenntartó a hatályos jogszabályi háttérrel részben alkalmazta, azonban nem aktualizálta a dokumentumot, így a tartalmi elemek szűk terjedelemben kerültek kifejtésre, a szakmai terminológia nem releváns, a tartalom nem aktuális, a szakmai koncepció és a szolgáltatástervezés teljes újragondolása és kidolgozása szükséges.

Míg a terjedelem nem, addig a tartalom jogszabályban meghatározott, vagyis pontos elvárás, hogy minek kell belekerülnie a dokumentumba. Ezek a Szakmai rendelet 5/A. § (1) bekezdése által meghatározott, úgynevezett kötelező tartalmi elemek, melyeket a szolgáltató nem hagyhat figyelmen kívül, ezeket kellőképpen kifejtve, megfelelően kontextusba helyezve a dokumentumnak tartalmaznia kell. Javasolt követni az előírt tartalom jogszabályban megjelenő tematikáját (tartalmi sorrendiséget), ettől azonban el is lehet térni, amennyiben a dokumentum ettől függetlenül tartalmazza a jogszabály által előírt tartalmi elemeket és az elvárt szakmai tartalmat. Jelen esetben ennek a fenntartó nem tett eleget. Véleményem szerint a szakmai programban leírt szakmai koncepció a gyakorlatban jelen állapotában nem megvalósítható.

A jogszabályban előírt kötelező tartalmakat célszerű a helyi sajátosságok beépítésével az egyediség, az áttekinthetőség, a közérthetőség és a nyilvánosság alapelveket figyelembe véve adekvát szakmai tartalommal megtölteni, hogy az a gyakorlatba áttölthető, valamint a mindennapi szakmai munkában alkalmazható legyen. A szakmai program kidolgozásakor törekedni kell arra, hogy a dokumentum

közérthető és könnyen használható, s kellően informatív is legyen. Jelen esetben ennek a fenntartó nem tett eleget.

A szakmai programnak a Szakmai rendelet 5/A. § (1) bekezdése alapján minden szolgáltatás vonatkozásában tartalmaznia kell:

- a szolgáltatás célját, így különösen
- a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
- a más intézményekkel történő együttműködés módját,
- az ellátandó célcsoport megnevezését,
- azt, hogy a fenntartó a Szakmai rendelet 2. § 1) pontja szerinti szolgáltatási elemek közül melyeket biztosítja,
- az ellátás igénybevételének módját,
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját.

A szolgáltatás célja meghatározásra került, azonban javasolt a Szakmai rendelet 5/A. § (1) bekezdésének a) pontja, valamint az Szt. 60. § (1)-(3) bekezdései alapján pontosítani, illetve kiegészíteni, hogy az egyébként részletesen bemutatott demográfiai és társadalmi jellemzőkhöz igazodva pontosan bemutassa a fenntartó által megfogalmazott, a helyi igényekre szabott saját célját, céljait. *A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.* Mindez nagy részben megtalálható a dokumentumban, azonban indokolt a helyi sajátosságok bemutatása, illetve bővebb kifejtése. **Ezt indokolt pontosítani. Javaslom, hogy emeljék ki a településre egyértelműen jellemző, aktuálisan reális, konkrét célokat.**

Felhívom a fenntartó figyelmét, hogy 2021. január 1-vel az Szt. 60. § az alábbiak szerint módosult: (1) *A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.* (2) *A falugondnoki szolgáltatás ezer lakosnál kisebb településen működtethető. Amennyiben a falugondnoki szolgáltatás létesítését követően a település lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik ezer lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető. Tekintettel arra, hogy a fenti hivatkozást a szakmai program részben tartalmazza, a pontos hivatkozás okán erre indokolt figyelemmel lenni, és a dokumentumot aktualizálni.*

A szakmai programban említett „kistélepülés” (aprófalu) terminológa aktualizálása annak okán is indokolt, hogy az azokat a településeket jelöli, melyek állandó lakosainak a száma az 500 főt nem haladja meg.

„A szolgáltatás igénybevételére jogosultak köre” című fejezet felülvizsgálata szükséges az alábbiak szerint: Annak ellenére, hogy a falugondnoki szolgáltatás az Szt. alapján szociális alapellátás, annak igénybevétele nem szociális körülményektől függ. Az Szt. 60. § (1) bekezdése alapján a falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése. Az ellátotti kör tehát a település teljes lakossága. Ezt indokolt pontosítani a dokumentumban.

A megvalósítani kívánt program, a kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, valamint a tevékenységek részben leírásra kerültek, de csak szűk terjedelemben. Ezt a fejezetet indokolt tematikusan bevezetni a dokumentumba, valamint bővebben kifejteni és részletesebben megjeleníteni, hogy mit, milyen rendszerességgel, hogyan, milyen eszközökkel nyújtanak, biztosítanak, végeznek, illetve jelen esetben, amit nyújtani kívánnak a szolgáltatás elindításakor; ezek részletes megjelenítése a településre jellemző sajátosságok, specifikumok és jellemzők alapján bővebb tartalommal kívánkozik a dokumentumba. A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül a közreműködés az étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a közösségi és szociális információk szolgáltatásában. Alapfeladatnak minősül az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így a háziorvosi rendelésre szállítás, az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása. További alapfeladat az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így az óvodába, iskolába szállítás, az egyéb gyermekszállítás. A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése, az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása, az egyéb lakossági szolgáltatások, illetve a fentiekben meghatározottakon kívüli egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés. A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásnak minősül az ételszállítás önkormányzati intézménybe, az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére, a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása (ezek a feladatok a szolgáltatásnyújtás legfeljebb 50%-át tehetik ki). A Szakmai rendelet 39. § (9) bekezdése alapján a rendeletnek a falugondnoki szolgáltatásra vonatkozó szabályait a tanyagondnoki szolgáltatás esetén is alkalmazni kell. Javaslom, hogy ebben a fejezetben is a helyi igények figyelembevételével jelenítsék meg a szolgáltatás kapacitásait, és jelenítsék meg azokat a

szolgáltatáselemeket és tevékenységeket, melyeket a szolgáltatás elindításakor végzett igényfelmerés kapcsán jellemzően nyújtani kívánnak, mire van szükség kisebb, illetve nagyobb arányban, mit kívánnak konkrétan megvalósítani. A dokumentumban megjelenített, a szolgáltatási elemek alá kibontani kívánt tevékenységeket és szolgáltatáselemeket (alapfeladatokat és egyéb ide sorolható szakmai tartalmakat) ebbe a fejezetbe lehet adekvát módon beilleszteni, illetve, a szolgáltatás jellegéből adódóan itt lehet megjeleníteni részletesen kifejtve a szolgáltatási elemeket is. A falu- és tanyagondnok eselleges feladatai és tevékenységei a kompetenciáit tekintve a szociális segítség tevékenységeiben engedhet közreműködést, ezt javasolt nevesíteni.

Más intézményekkel történő együttműködések nem kerültek bemutatásra. A szolgáltatással kapcsolatban együttműködésbe bevont intézmények felsorolása mellett a velük való együttműködés módja és annak rendszeressége megjelenik a dokumentumban. **Ebben a fejezetben a falugondnoki szolgáltatás releváns kapcsolati hálóját kell bemutatni.** Különösen fontos, hogy az együttműködés módja, rendszeressége a helyi gyakorlatnak megfelelően kerüljön bemutatásra. Ez az együttműködés fontos szakmai pillér a szolgáltatás megfelelő minőségben történő nyújtásához. **Ennek a fenntartó nem tett eleget. Szükséges, hogy ezt a fejezetet aktualizálják** (releváns kapcsolati háló, valós együttműködések), mert a személyi feltételeket taglaló részben megnevezett „Magyar Tanya- és Falugondnoki Szövetség, Falugondnoki Hálózat Országos Módszertani Osztálya” nem releváns hivatkozás.

Felhívom a fenntartó figyelmét, hogy 2016. január 1-jétől a család- és gyermekjóléti szolgálat a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, integrált szervezeti keretben, összehangolt szakmai tartalommal működik. **A szakmai terminológiát a szakmai program tartalmában is e szerint szükséges megjeleníteni** (család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, családsegítő és esetmenedzser), és ennek a szakmai terminológiának következesen meg kell jelennie mind a szakmai program teljes szakmai vertikumában, mind pedig a gyakorlatban, egymással összhangban.

Az ellátandó célcsoport megnevezésre (bemutatásra) került. Minden szolgáltatásnak, szolgáltatónak, településnek, régióknak vannak sajátos jellemzői, mely, mint egy szociális ujjlenyomat, az ott jelentkező igényeket egyedivé teszi. Ezek lehetnek földrajzi, demográfiai, etnikai, egzisztenciális különbségek, de még számos sajátos körülmény is szóba jöhet (például infrastrukturális körülmények, vagy akár a humán erőforrásból adódó lehetőségek vagy nehézségek), melyek a szolgáltatást mindenképpen befolyásolni fogják. **Ezt jelen esetben a dokumentum részben tartalmazza, azonban ennek a fejezetnek az aktualizálása szükséges.**

Annak bemutatása, hogy a fenntartó a Szakmai rendelet 2. § 1) pontja szerinti szolgáltatási elemek közül melyeket biztosítja, nem jelenik meg a programban. A Szakmai rendelet 39. § (6) bekezdése alapján a falugondnoki (és a tanyagondnoki) szolgáltatás szállítás, megkeresés és közösségi fejlesztés szolgáltatási elemet biztosít. Ez azonban nem került bemutatásra, ezért

szükséges ezt a fejezetet tematikusan bevezetni a dokumentumba, és az egyébként megjelenő általános megfogalmazás helyett ezt a fejezetet kiegészíteni a helyi specifikumokkal és sajátosságokkal, hogy láthatóvá váljon, mi történik a gyakorlatban jellemzően. Ezt a fejezetet javasolt a kiegészíteni a szolgáltatási elemekhez csatolható releváns szolgáltatáselemekkel és tevékenységekkel, melyek adott esetben szintén a településre jellemző sajátosságok, specifikumok, melyek a helyi igényekhez igazodva más-más arányokat mutatnak a környező településekhez képest. Tehát azt javasolt megjeleníteni a szakmai programban, hogy a **jogszabályban meghatározott tevékenységek közül melyekre és milyen arányban, milyen gyakorisággal mutatkozik igény a településen.** A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül:

- a közreműködés az élkeztetésben,
- a közreműködés a házi segítségnyújtásban,
- a közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában
- az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így
 - a háziorvosi rendelésre szállítás,
 - az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,
 - a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása;
- az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így
 - az óvodába, iskolába szállítás,
 - az egyéb gyermekszállítás.

A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így

- a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,
- az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- az egyéb lakossági szolgáltatások, illetve a fent meghatározottakon kívüli egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásnak minősül

- az ételszállítás önkormányzati intézménybe,
- az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- a falu- és tanyagondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

Fontos a megfelelő szakmai kompetenciák meghatározása, mert az általánosságokban megfogalmazott szakmai tartalom nem biztosítja megfelelően a szakmai munka kereteit. Az Szt. 64. § (2) bekezdése alapján a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a **szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogó felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó**

szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. **Tájékoztatom a fenntartót, hogy ez nem csak a gyermekekre vonatkozik.** A jelzőrendszeri tag minőségben végzett tevékenység nem merül ki a szakmai programban leírtakban. A Gyvt. 17. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében többek között a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók. Javaslom ezt a szakmai tartalmat a fentiek alapján beépíteni a szakmai programba, pontosan elkülönítve az alapszolgáltatásokhoz való hozzájárásban történő közreműködést, és elkülönítve a jelzőrendszeri tag kompetenciáit, feladatait. Ennek a tartalomnak a beépítésénél ügyelni kell arra is, hogy a veszélyeztetettség kapcsán nem csak a gyermekveszélyeztetettség, hanem a „felölt- veszélyeztetettség” felismerése és jelzése is kiemelt fontosságú feladata a szolgáltatásnak, ezt szükséges egyértelműen megjeleníteni. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatás jellegéből adódóan a szolgáltatás ellátási területén nagy számban élnek idős emberek is, a róluk való gondoskodáshoz rendelt tevékenységeket és feladatokat is szükséges megjeleníteni a szakmai programban, így például azokat a településre jellemző, illetve univerzális „veszélyfaktorokat” is, melyek felismerésével krízishelyzetek kialakulás előzhető meg.

Tájékoztatom: Ha a jelzőrendszeri tag azt állapítja meg, hogy nem áll fenn életveszély, testi épséget veszélyeztető tényező, akkor a jelzőrendszer szakembere értesíti a család-és gyermekjóléti szolgálatot. Amennyiben fennáll életveszély, testi épséget veszélyeztető tényező, úgy haladéktalanul jelezni kell (elsőként telefonon, később írásban) a hatóság, a szolgáltató és/vagy a központ felé. Ebben az esetben azért szükséges mindkét szolgáltatást nyújtó felé egy időben megküldeni a jelzést, hogy az intézkedés mindkét fél részéről haladéktalanul, idővesztés nélkül megtörténhessen. Krízishelyzet esetén az észlelő- és jelzőrendszer tagja azonnal szóban, személyesen, vagy telefonon keresztül teszi meg jelzését. Az életet és testi épséget veszélyeztető magatartás ismeretéről, tényéről szóló jelzését – amennyiben arról tudomást szerzett, esetleg azt közvetlenül tapasztalta - írásban teszi meg, akkor is, ha arról csak közvetett módon, pl. telefonos jelzés útján szerzett tudomást. Ezekben az esetekben az idővesztés elkerülése érdekében az írásbeli jelzés történhet utólagosan is. Bántalmazás, vagy más személy elleni bűncselekmény gyanúja esetén, amennyiben ismert a feltételezett elkövető, akkor fontos, hogy a jelzés során a lehető legpontosabb információkat rögzítsük annak személyéről, adataikról, a helyszínről, a bejelentő elérhetőségeinek megadásával, a kért intézkedés megjelölésével. A jelzések megtételén túl a jelzőrendszeri tag szerepe a szociális segítő munka folytatása során is elengedhetetlen. Minden egyes szakember új szempontot, megközelítést tud hozzátenni a segítő folyamathoz, amely a szakemberek együttműködésével válik teljessé, amely valóban elérheti a gondozási folyamat célját, a veszélyeztetettség megszüntetését.

Az ellátás igénybevételének módja megjelenik a szakmai programban. Tájékoztatom: Az Szt. 94/C. § (1) bekezdése alapján az ellátás igénybevételének megkezdése előtt állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője), egyházi fenntartású és nem

állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt. Az Szt. 94/C. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján azonban **nem kell az (1) bekezdés szerint megállapodást kötni falu- és tanyagondnoki szolgáltatás esetén, így a kérelmezésnek sincs relevanciája. Erre vonatkozóan a szakmai programban leírt szabályozás nem megfelelő. Emellett az Szt. 93. § (1) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik. A szakmai programban említett kérelmezés a fentieket nem egyértelműsíti, amennyiben az igénybevételi szándékukat a lakosok csak írásban jelezhetik ezt a lakosok, az ebben a formában nem pontosan igazodik a jogszabályi előírásokhoz, ebben az esetben sem zárható ki a szóbeli kérelmezés lehetősége.** (Felhívom a fenntartó figyelmét, hogy a „Kérelem formanyomtatvány” 2011. január 1-el kikerült 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 1. számú mellékletéből.) **Fentieket figyelembe véve a nyilvántartásba vétel sem releváns a falu/tanyagondnoki szolgáltatás esetén.**

A tájékoztatási kötelezettség teljesülésének módja leírásra került. Tekintettel a szolgáltatás jellegére, nem releváns a „szokott módon” és a „szokásos helyeken” történő tájékoztatás megjelenítése, illetve a gyakorlatban történő alkalmazása. E tartalmi elem a jogszabályi előírás mellett lényeges szakmai tartalom. Ebben a fejezetben azt kell bemutatni, hogy hogyan értesül (pontosan és konkrétan) a célcsoport a szolgáltatás meglétéről, feladatairól és általa kínált lehetőségekről. **Ezt a dokumentum tartalmazza, de pontosítása indokolt.**

Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek – a szolgáltatást nyújtó – jogainak védelmével kapcsolatos szabályok című fejezet (bár ez 2017. február 17. óta nem kötelező tartalmi eleme a szakmai programnak) adekvát módon illeszkedhet egy kidolgozott szakmai tartalomhoz.

Véleményem szerint a gyakorlati megvalósítás csak a leírt szakmai koncepcióval összhangban biztosíthatja megfelelően az igénybevevők ellátásának folytonosságát és minőségét. Minden szolgáltatásnak rendelkeznie kell a jogszabályban meghatározott módon készült, és adekvát tartalmat tükröző, a szakmai működést elsősorban és alapvetően meghatározó alapidokumentummal, melynek jelen esetben a megküldött szakmai program tartalma alapján **a fenntartó jelen esetben nem tett eleget, a szakmai programot a hatályos jogszabályoknak, valamint a releváns szükségleteknek megfelelően kidolgozni szükséges.**

A dokumentum véleményezése során azt vizsgáltam, hogy a szakmai program a jogszabályi előírásoknak megfelel-e, illetve az adott ellátási forma adekvát működése a szakmai program alapján megvalósítható-e. Ezek alapján a **Herencsény Község Önkormányzat által biztosítandó falugondnoki szolgálat szakmai programja véleményem szerint a jogszabályban meghatározott feltételeknek és a szakmai elvárásoknak formai és tartalmi szempontból sem felel meg.** Véleményem szerint bemutatott szakmai koncepció a gyakorlatban nem megvalósítható, új szakmai koncepció kialakítása szükséges.

Szükséges továbbá, hogy alkalmazzák a Szakmai rendelet 5/A. §-ában a kötelező tartalmat előíró címsorokat, valamint a Szakmai rendelet 39. § (6) bekezdése alapján a falugondnoki (és a tanyagondnoki) szolgáltatás három alapelemét: szállítás, megkeresés és közösségi fejlesztés. Javaslom azonban, hogy az új szakmai programot mielőbb dolgozzák ki, hogy az (a munkaköri leírással összhangban) a szolgáltatás megfelelő szakmai alapja legyen.

A későbbiekre vonatkozóan javaslom, hogy a fenntartó és a szolgáltatást nyújtó évente közösen vizsgálja felül a szakmai programot és amennyiben indokolt, aktualizálja, illetve egészítse ki.

A megvizsgált **tevékenységnapló és menetlevél** másolatok alapján megállapítható, hogy a leírt és a megvalósuló szakmai koncepció, valamint annak adminisztrációja egymással részben összhangban van. Azonban nem látható, hogy a futott kilométer hogyan fedi le a dokumentált napi tevékenységet. A Szakmai rendelet 39. §-ában meghatározott feladatok, a szakmai programban megjelenő-, valamint a tevékenységnaplóban rögzített tevékenységek egymással kis részben összhangban vannak. **A megtekintett menetlevelek és tevékenységnaplók részben átlátható, követhető dokumentációs rendet mutatnak, emellett azonban számos hiányosság megjelenik a dokumentumokban.**

Tájékoztatom a fenntartót, hogy a Szakmai rendelet 39. § (4) bekezdése alapján a falugondnok tevékenységét a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás tevékenységnaplójában kell dokumentálni (ez vonatkozik a tanyagondnok tevékenységének dokumentálására is). **A szolgáltatáshoz használt gépjármű menetlevelén (2018. február 6-tól) fel kell tüntetni, hogy a gépjárművet a falugondnoki/tanyagondnoki szolgáltatás ellátásához veszik igénybe.** Tehát minden esetben meg kell jeleníteni a menetlevelén, ha önkormányzati, vagy falu- tanyagondnoki feladatokra van használatban gépjármű, s ennek természetesen összhangban kell lennie a tevékenységnaplóval is. Az eddigi tapasztalatok alapján célszerű egy „falugondnoki szolgáltatás” feliratú bélyegzővel ellátni a szolgáltatás végzőt, hogy adminisztrációs terhet ez a szabályozás pluszban ne jelentsen. **Ez jelen esetben megjelenik a menetlevelén. Azonban több menetlevél hiányosan van töltve, hiányoznak a gépkocsi adatai, valamint az üzemeltető adatai.**

A tevékenységnaplóban megtalálható a fenntartó teljesítést igazolni jogosult megbízottjának, meghatalmazottjának aláírása (a fenntartó által megbízott, meghatalmazott személynek aláírásával kell igazolnia az adott napi teljesítést), ez megjelenik a dokumentumokban. A tevékenység bejegyzése esetén törekedni kell a tömör, informatív közlésre; azonos tevékenységeknél törekedni kell az azonos megnevezésre. A tevékenység bejegyzése során használható a Szociális Ágazati Portálon közzétett kódrendszer is, ennek használata azonban nem kötelező. **Jelen esetben a szolgáltatást nyújtó a kódrendszert alkalmazza a végzett tevékenységek rögzítésére, így nem pontosan, kevésbé átláthatóan derülnek ki a végzett tevékenységek, illetve annak részletei. A megtekintett tevékenységnapló másolatok néhol hiányosságot mutatnak, az igénybevevők neve több helyen hiányzik, ezt mindenképp meg kell jeleníteni az adminisztrációban. Ezt nem csak a**

személyszállítás esetén, hanem pl. az étkeztetésben való közreműködéskor (étel kiszállítása) is szükséges megjeleníteni (kivéve a lista alapján történő rendszeres szállítási feladatokat).

Fentiekre hivatkozva tájékoztatom a fenntartót, hogy az adminisztrációs feladatokat a Szakmai rendelet korábbi hatályos állapota szerinti 8. számú melléklete (hatályon kívül helyezte a 4/2020. (II. 6.) EMMI rendelet 16. § h) pontja, hatálytalan: 2020. II. 9-től), jelenleg a Szociális Ágazati Portálon, a Portál Tudástár / Iratminták oldaláról elérhető, „Tevékenységnapló (falú- és tanyagondnoki szolgáltatás)” kötelezően vezetendő dokumentum alapján kell végezni (összhangban a Szakmai rendelet 39. § (4) bekezdésével). Kitöltési útmutató a falú- és tanyagondnoki szolgáltatás tevékenységének nyilvántartásához:

- *A nyilvántartást a szolgáltatás minden napján, külön lapon kell vezetni.*
- *A fenntartó által megbízott, meghatalmazott személynek aláírásával kell igazolni az adott napi teljesítést.*
- *A szolgáltatással összefüggésben megtett kilométer azt a távolságot jelenti, melyet a falú- vagy tanyagondnok az egyes szolgáltatások során a szolgáltatáshoz használt gépjárművel megtett. Nem tüntethető fel ezen sorban a szolgáltatáson kívül megtett kilométer (vagyis azon távolság, melyen a gépjárművet nem a szolgáltatást végző, vagy az őt helyettesíteni jogosult személy használja).*
- *A tevékenység bejegyzése esetén törekedni kell a tömör, informatív közlésre; azonos tevékenységeknél törekedni kell az azonos megnevezésre. A tevékenység bejegyzése során használható az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján közzétett kódrendszer is, ennek használata azonban nem kötelező.*
- *A szolgáltatást igénybevevők számát és nevét értelemszerűen nem kell kitölteni, amennyiben a szolgáltatás jellege miatt erre nincs lehetőség (pl. falunap szervezése).*
- *Amennyiben a szolgáltatást valamely intézmény (pl. települési önkormányzat) veszi igénybe, a szolgáltatást igénybevevő nevénél az intézményt kell feltüntetni. A szolgáltatást igénybevevők számát ebben az esetben nem kell kitölteni.*
- *Amennyiben a szolgáltatás nyújtása rendszeresen, ugyanazon személyi kör részére történik (pl. naponta iskolások iskolába szállítása, vagy hetente gyógyszer feliratása, recept kiváltása), a szolgáltatást rendszeresen igénybevevőkről külön lista készíthető, melyet a szolgáltatás minden ismétlődésekor szükségtelen újra elkészíteni. Ilyen esetben az adott napon a szolgáltatást igénybevevőket csupán a szolgáltatást igénybevevők számánál kell feltüntetni. A konkrét személyek nevét az egyes szolgáltatási alkalmakkor ebben az esetben sem az adatlapon, sem a külön vezetett listán nem kell feltüntetni.*
- *A szolgáltatást rendszeresen igénybevevők listáján fel kell tüntetni, hogy az adott személy mely időszakban volt rendszeres igénybevevője a szolgáltatásnak.*
- *Az 5., 7. pontnál, valamint a kiskorú vagy gondnokolt személy igénybevevő esetén mellőzhető az aláírás.*

Felhívom a fenntartó figyelmét, hogy 2022. április 6. hatállyal módosításra került a falugondnoki- és tanyagondnoki tevékenységnapló kitöltési útmutatójának a 9. pontja. Eddig fenntartói döntés esetén minden tevékenység nyújtása során el lehetett tekinteni az ellátotti aláírástól, ezzel azonban a szolgáltatás tényleges igénybevételének igazolása elmarad. A tevékenységnapló 9. pontjában módosításra került, hogy mikor lehet eltérni az aláírástól, pl. kiskorú vagy gondnokolt személy szolgáltatás igénybevétele esetén.

Összegzés

A Herencsény Község Önkormányzata fenntartásában működő falugondnoki szolgáltatás működésével kapcsolatban az Intézet által lefolytatott szakmai ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a megvalósuló szakmai tartalmak vonatkozásában és a tevékenység-adminisztrációban hiányosságok jelennek meg, emellett a szakmai programban rögzített szabályozás nem felel meg a hatályos előírásoknak és szakmai elvárásoknak.

Az iratbekéréssel szakmai ellenőrzés tapasztalata alapján megállapítható, hogy a szolgáltató törekszik a megfelelő minőségű szolgáltatásnyújtásra, azonban az adminisztráció gyakorlata felülvizsgálatra szorul. A fenti észrevételek és javaslatok figyelembevételével a szolgáltatás adminisztrációja és a szakmai programban leírt szakmai koncepció megfelelővé tehető.

A gyakorlati megvalósulással, valamint a tevékenység-adminisztrációval kapcsolatban javaslom, hogy a fenntartó és a szolgáltató gondolja újra a szolgáltatástervezését, illetve vizsgálja felül a munkaszervezés gyakorlatát, hogy az összhangban legyen a szakmai koncepcióval, valamint a valós települési szükségletekkel és lakóssági igényekkel.

A szolgáltatás szakmai programja nem csak az engedélyezési eljárás kötelező dokumentuma, hanem olyan, a szolgáltatás szakmai keretinek kialakításához szükséges alapidokumentum, mely a napi feladatok és tevékenységek átlátható, tervezhető és ellenőrizhető működését teszi lehetővé, valamint összhangban a munkaköri leírással, a szolgáltatást nyújtó számára is adekvát szabályrendszert mutat, ami így egy megfelelő minőségben történő szolgáltatásnyújtást tesz lehetővé.

Mind a szakmai program megírásához, mind pedig a gyakorlati megvalósításhoz igénybe vehető a Szociális Ágazati Portálon közzétett területi módszertanok segítsége, szakmai kérdésekben pedig a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatósága kereshető meg.

Budapest, 2024. október 29.

Matolcsi-Papp Zoltán
stratégiai munkatárs

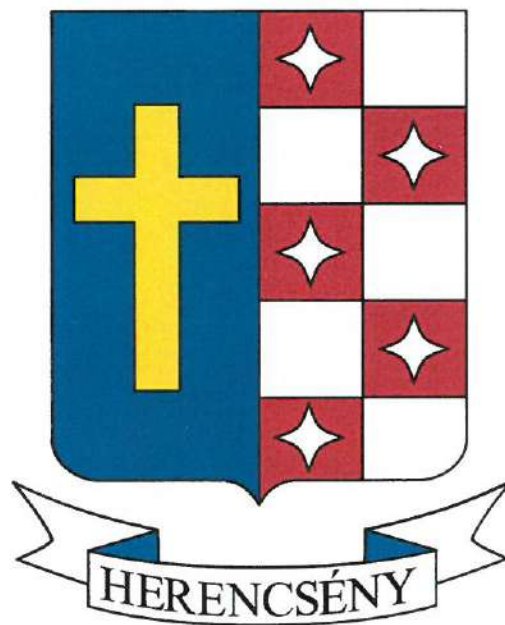
ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

84000/3271-4/2024.NSZI

**Herencsény Község Önkormányzatának
falugondnoki szolgálatának
SZAKMAI PROGRAMJA**

Tartalomjegyzék

Herencsény bemutatása	3
A falugondnoki szolgáltatás célja	6
A. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása	6
a. A falugondnok alapfeladatai	7
b. A falugondnok kiegészítő feladatai	9
c. A falugondnoki szolgálat közvetett szolgáltatásai	10
B. A más intézményekkel való együttműködés módja	11
A célcsoport megnevezése	13
Az ellátás igénybevételének módja	15
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	16
Az ellátottak és a szolgáltató jogai, kötelezettségei, a szolgálat személyi és tárgy feltételei..	17
Összegzés	20
Záradék	20

Herencsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) 60.§ (1)-(6) bekezdései, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM-rendelet (Szakmai rendelet) 39. § (1)-(9) bekezdései alapján a település falugondnoki szolgáltatásának szakmai programját az alábbiak szerint határozza meg.

A szakmai program a **Herencsény Község Önkormányzatának** közigazgatási területén működő falugondnoki szolgáltatásra terjed ki.

Herencsény bemutatása

Herencsény Palócföld szívében, a Belső-Cserhát hegyes-dombos vidékén, a Nagy-hegy lábánál, a Feketevíz-patak partján fekszik. Írásos dokumentumban először a XIV. század elején találkozunk a névvel. A később hozzá tartozó pusztán első említése még korábbi: Liszók 1279., Haraszi 1285. Ahogy változtak az idők, a puszták, amelyeknek korabeli viszonylatban jelentős népességük volt, elnéptelenedtek. A térképen jellegzetes alaprajzi szerkezetet mutató Herencsény község településrészeinek neve (Tisztartósr, Szemetszög, Vajdafalu, Váras, Gándor) az elmúlt századok üzenetét hordozzák. Az erdő borította dombok aljában bújnak meg forrásaink, mint a védett Arethusza forrás. A falu régebbi építésű házai a palóc népi építézet jegyeit hordozzák. A Szent Mihály arkangyalról elnevezett római katolikus templom a XIII. században épült rotunda bővítésével nyerte el mai formáját. A Török, vagy más néven Magtár templom a XIV. században épült. A Feketevíz-patak hídját a XVIII. századi Nepomuki Szent János szobor őrzi.

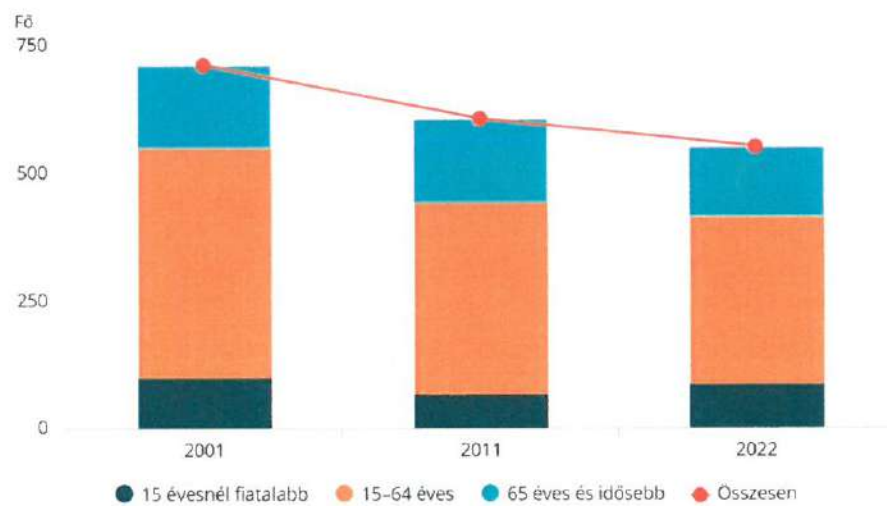
A kis történelmi áttekintés is mutatja, hogy erős történelmi gyökerekkel bírunk, s ezt támasztja alá az is, hogy a herencsényi népviselet ma is él, szívesen és büszkén veszi fel fiatal és idős egyaránt.

A népviselet hagyománya mellett ki kell emelnünk a vallás fontosságát az itt élők számára. A lakosság nagy része római katolikus. A természeti és lelki értékek eredménye, hogy a Palócok Vigyázó Nagykeresztje községünkben található. A 12 méter magas keresztet 2005-ben állították, amely a palóc összetartozás jelképévé vált, s mint ilyen Nógrádikum címet is elnyerte.

A történelmi és földrajzi bemutatása után kihasználjuk a 2022-es népszámlálási adatokat, hogy a demográfiai összetételünkről is képet adjunk.

A következő ábra a korösszetételét mutatja Herencsénynek.

1. ábra

Herencsény népesség száma főbb korcsoportok szerint¹

Azt láthatjuk az ábra alapján, hogy 2001-es 713 főhöz képest a 2022-es adatok alapján Herencsény lakossága 553 fő. Ez szomorú tendencia. Ugyanakkor az biztató, hogy a 2011-es adatokhoz képest a 15 évesnél fiatalabbak száma emelkedett (68 főről 89 főre). Ezzel egyidejűleg a 65 éves és annál idősebbek aránya valamelyest mérséklődött. Ez a falugondnoki szolgálat szempontjából is fontos mondandó: a gyermekek, gyermekes családok szükségletei is előtérbe kerülnek.

A lakosság gazdasági aktivitása szempontjából a népszámlálás szerint az emelendő ki, hogy a foglalkoztatottak száma 2022-ig folyamatosan emelkedett, ezzel párhuzamosan a munkanélküliség csökkent. Az ellátásban részesülő inaktívak szintén csökkenő tendenciát mutatnak. Ez azt is jelenti, hogy a lakosság aktív része más településeken könnyebben hozzájut szolgáltatásokhoz, de az idősebb lakosság számára ez kihívás, ha megnézzük a tömegközlekedési lehetőségeket. A település, szolgáltatásokkal való ellátottsága: Herencsény megközelíthetősége csak autóbusszal (menetrendszerinti járatokkal), illetve saját tulajdonú gépjárművel közelíthető meg.

Herencsényről – a maga nagyjából 570 főjével – csak a statisztikai adatok alapján azt lehet gondolni, hogy nem lehet versenyképes. A legközelebbi város (Balassagyarmat) 20 km-re található, de Pásztó is mindössze 25 km. Több szolgáltatás sincs helyben ugyan, de minden karnyújtásnyira van, s akinek személyautója nincs, a falugondnoki szolgálat révén nincs hátrányban. A falugondnoki szolgálat segít abban, hogy legyen jövőnk a történelmi múltunk után, hiszen a jelenben erős, összetartozó közösségben élünk.

¹ Forrás: <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/eredmenyek/vizualizaciok/a-telepulesek-legfontosabb-adatai/?ter=05324>

A falugondnoki szolgáltatás célja

Az Szt. értelmében a falugondnoki „szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.”

Állapotleírás

Herencsény esetében szinte mindenféle intézmény hiányával meg kell küzdenünk. A családok szempontjából: **nincs bölcsőde, nincs iskola, nincs gyermekorvosi rendelő.** A lakosság egésze szempontjából **posta ugyan van, de nem teljes szolgáltatással működik, nincs bankautomata, nincs gyógyszertár.**

A házi orvos hetente kétszer (kedden és pénteken) rendel. Védőnői szolgálat hetente egyszer (pénteken) és a fogorvos hetente kétszer (kedden és csütörtökön) rendel.

Közösségi színtérnek a Művelődési Ház ad otthont. Itt található a TELEHÁZ és a könyvtár is, a salgótarjáni Balassi Bálint Könyvtár közreműködésével.

A leírtak alapján lehet, nem tűnik vonzó településnek Herencsény, pedig nagyon is versenyképes, életképes faluról van szó. Ehhez pedig nagy mértékben a falugondnoki szolgálat járul hozzá. Az önkormányzat természetesen igyekszik pályázatok segítségével fejleszteni a település infrastruktúráját, ingatlanjait, javítani a faluképet. A falugondnoki szolgálat viszont ehhez lelket ad. Összeköti az embereket az önkormányzattal, egymással, elérhetővé teszi az infrastruktúrákat, helybe hozza a hiányzó intézményeket.

A. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Herencsényen falugondnoki szolgálat már 2017.01.01. óta működik, ezért már sokat formálódott, igazodott a szolgálat a helyi igényekhez.

A szolgáltatás Herencsény teljes közigazgatási területére kiterjed.

A falugondnoki szolgálatot – a lakosság számának megfelelően – 1 fő lakos helyi látja el közalkalmazotti jogviszonyban, napi 8 órában.

A falugondnok rendelkezésére álló **tárgyi feltételek:**

- egy iroda szolgálati helyiségként Herencsény, Kossuth út 76.sz. alatt. Itt található számítógép, szkennel, nyomtató, fénymásoló;
- mobiltelefon – korlátlan előfizetői csomaggal;
- falugondnoki 9 fős kibusz kerekesszék rögzítési lehetőséggel;
- szükséges nyomtatványok (menetlevél, tevékenységnapló, „Falugondnokság” bélyegző).

A szakmai rendelet 39.§-a értelmében a falugondnoknak vannak alapfeladatai, kiegészítő feladatai, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásai. Ezeket részletezzük a továbbiakban.

A falugondnok alapfeladatai:

i. közreműködés

- a. **az étkeztetésben:** Herencsény lakosságában nagy arányban jelentkeznek az idősek. Közülük 14 fő igényel szociális étkeztést. Ez napi egy alkalommal melegétel házhoz szállítását jelenti. A házhozszállítást a falugondnok végzi.
- b. **a házi segítségnyújtásban:** a falugondnok ritkán vesz részt, maximum a házi segítséget nyújtó személy szállításában, mivel ezt a feladatot más intézmény végzi (Balassagyarmati Kistérségi Többcélú Társulása). Ezen feladat iránt nagyon alacsony az igény.
- c. **a közösségi és szociális információk szolgáltatásában:** a falugondnok aktív szerepet vállal. Tapasztalatunk alapján a személyes megszólítás a leghatékonyabb, s mivel a falugondnok összekötő kapocsként is működik az önkormányzat és a lakosság között, ezért az információk szolgáltatása, értelmezése kiemelt feladata a falugondnoknak. A települési támogatások lehetőségéről is több ízben a falugondnok nyújt tájékoztatást az érintetteknek, hiszen kapcsolatai révén Ő ismeri az igénybe vevők életkörülményeit, szükségleteit. Az információszolgáltatáshoz tartozik az is, hogy a falugondnok segít abban, hivatalos ügyet hol lehet intézni. Például egészségügyi szakellátáshoz hol tudnak idő-

pontot kérni, Kormányablak mikor van nyitva, Atyával hogyan intézhetik a temetés bejelentését stb.

A közösségi információk szolgáltatása pedig alappillére közösségünknek, hiszen ilyen kisteleplülések legnagyobb erőssége a közösségi összetartás. A falugondok így együttműködve a közösség szervezővel a közösség mozgatórugói lesznek.

ii. az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulás biztosítása, így

- a. **a háziorvosi rendelésre szállítás:** rendszeres feladata a falugondnoknak. Már fentebb írtuk, hogy helyben is rendel háziorvos. Bár helyben van rendelés, több ízben előfordul, hogy a nehezebben mozgó betegek segítséget kérnek az orvoshoz eljutásban. A közösségi közlekedés egyrészt ritka, másrészt nincs összhangban a rendelési idővel, ezért praktikus a falugondnoki szolgálat igénybevétele. Kiemelendő itt a gyermekek témája is, hiszen Herencsény Község Önkormányzata a gyermekorvosi rendelőt társulás formájában biztosítja, s rendelési idő helyben nincs. A falubuszba ezért beszerzésre került gyermekülés, ülésmagasító, így biztonságban szállíthatók a gyermekorvoshoz vagy védőnői státuszvizsgálatra is. Itt még a fogorvosi ellátást kell megemlíteni, mert fogorvoshoz is a szomszédos településre kell átutazni, és a rendelési idő nem alkalmazkodik a buszjáráshoz.
- b. **az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás:** ez a feladat is heti rendszerességgel megjelenik a szolgálattevő tevékenységében. Itt sem egyetlen egészségügyi intézményt jelölhetünk meg. Leggyakrabban a balassagyarmati Kenessey Albert Kórházba jár a falubusz vérvételre, szűrővizsgálatra, szakrendelésre. Betegszállítót csak akkor vesznek igénybe, ha a beteg egészségi állapota feltétlenül indokolja azt. Értelemszerűen sürgősségi betegszállítást nem végez a szolgálattevő. Mivel mindannyiunknak az egészsége a legfontosabb, ezért nem kell külön indokolni, mit is jelent, hogy egy falusi ember is könnyen hozzájuthat így az egészségügyi intézmények ellátásaihoz.
- c. **a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása:** talán feleslegesnek tűnik a részletezés, de a heti rendszerességű gyógyszerkiváltások mellett, sürgős esetben vagy gyógyszer átmeneti hiányakor távolabbi gyógyszertárból is elhozza a gyógyszert a falugondnok. A gyógyászati segédeszközök kiváltásánál is segítségére van a lakosságnak. A „felhőbe” történő gyógyszerírás sokkal kényelmesebbé teszi a gyógyszerkiváltást,

a betegek így telefonon értesítik a falugondnokot, hogy e-receptjük van. A falugondnok feladata, hogy a hozzájutó személyes adatokat védje, megfelelően kezelje. A TAJ-számokat harmadik fél számára nem adja át a szolgálattevő. A gyógyszereket a kiváltás napján adja át a falugondnok nyugtával házhoz szállítva a betegeknek a falugondnok.

az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így

- a. óvodások, iskolások szállítása:** óvodai kirándulások, óvodai szintű rendezvényekre szállítás
- b.** szervezünk mozi-, színház-, múzeumlátogatást gyermekeknek. A szervezés, falubusszal szállításuk a falugondnok feladata. **az egyéb gyermekszállítás:** szintén része a szakmai programnak. Hiánypótló elemként

A falugondnok kiegészítő feladatai:

A falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így a Szakmai rendelet értelmében:

- a. a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése:** ahogy már fentebb említettük, Herencsény legnagyobb előnye a közösségben rejlik. Ez viszont szétesik, ha nem figyelünk oda az összetartására. A falugondnoknak proaktívnak kell lennie a szervezésben, lebonyolításban. Az Önkormányzat eseménynaptárának kialakításakor a közösségi szakember és a falugondnok segítik a polgármestert és a Képviselő-testületet ötleteikkel, hiszen napi kapcsolatban vannak a lakossággal, jól ismerik az igényeket. Az ötleteléstől az utolsó szék elpakolásáig tart a falugondnok feladata is. Közben magába foglalva a toborzást, a szükséges eszközök megvásárlását, helységek berendezését, lebonyolítás segítségét. Még a feladatokat is próbáljuk úgy szervezni, hogy annak identitástudat erősítő és közösségépítő hatása is legyen. A programszervezések során minden korosztálynak, célcsoportnak igyekszünk megfelelő összejöveteleket tartani.
- b. az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása:** több ízben kitértünk már arra, hogy a falugondnok napi személyes kontaktban van a település lakóival. Gyakran csak annyit kérnek, hogy segítsen a falugondnok értelmezni egy hivatalos levelet. Máskor válaszlevél megfogalmazását, vagy ügyeik-

nek telefonos elintézését kérik. Olyan is előfordul, hogy közszolgáltatással kapcsolatos ügy intézését kell segíteni – részletfizetési kérelem, név átíratás, lomtalanítás igénylése stb.

- c. **az egyéb lakossági szolgáltatások, valamint egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés:** itt az egyéb szociális intézményekkel való együttműködést emeljük ki. A falugondnok szükség szerint konzultál a Berceli „Belső-Cserhát” Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival. Egymás munkájának támogatása a kulcsa a sikeres szociális segítségnek. Ennél a pontnál emelünk ki még egy fontos funkciót. A falugondnoki szolgálat legfőbb célja ugyebár az, hogy a kistelepülések infrastrukturális hátrányait lefaragja. A falugondnok segít bevásárlásokban is igény szerint. Amennyiben jelzik felé, hogy alapvető élelmiszerre szükségük lenne, akkor beszerzi azt és házhoz szállítja. A másik opció (azok esetében, akik mozgásukban nem korlátozottak), hogy bevásárló utakat szerveznek. Jellemzően a legközelebbi városba, Balassagyarmatra. Mivel helyközi közlekedéssel ezek a bevásárlások nehezen kivitelezhetők, így nagy segítség ez különösen azok számára, akik nem rendelkeznek autóval. Településünkön olyan alapszolgáltatók sem munkálkodnak, mint fodrász. Alkalmanként fodrászhoz is szállít idősebbeket a falugondnok.

A falugondnoki szolgálat közvetett szolgáltatásai

A Szakmai Rendelet értelmében a falugondnoki szolgálat részéről az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásoknak minősülnek a következők:

- a. **az ételszállítás önkormányzati intézménybe:** településünkön jelenleg a Cserhát-surány Önkormányzati Konyhából történik.
- b. **az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére:** az önkormányzati információk eljuttatását a hirdetőtáblákra, postaládákba közfoglalkoztatott segítségével juttatjuk el alapvetően. Ritkán fordul elő, hogy a falugondnok személyre szóló információáramoltatásba besegít.
- c. **a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása:** idesoroljuk a falubusz működésével kapcsolatos teendőket és az adminisztratív feladatokat is, amik a szolgálathoz kapcsolódnak. A falubusz esetében a falugondnok feladata az óraállás ismeretében a szervizigény jelzése, téli-nyári gumi cseréjének in-

tézése, tankolás, a busz tisztántartása, fertőtlenítése. Az adminisztratív teendőkbe beletartozik a tevékenységnapló, a menetlevél vezetése, évente falugondnoki beszámoló készítése a Képviselő-testület felé.

Ezekre a közvetett szolgáltatásokra a Szakmai Rendelet értelmében maximum a falugondnoki szolgálati idő 50%-a fordítható. Herencsény esetében ez teljesül, 50 %-ot tesz ki ez a terület összességében.

Egyedi, önként vállalt falugondnoki szolgáltatásként kiemelnénk még, hogy a közfoglalkoztatottak részére a napi feladat kiadása a falugondnok feladata. Továbbá a falugondnok odafigyel a testi egészségen kívül a lelki egészségre is, így külön figyelmet fordít a magányosan élőkre, időszakosan látogatja őket.

Összefoglalva a fent leírt célokat elmondható, hogy a falugondnoki szolgálat céljainak megvalósítása során a Szakmai Rendelettel összhangban megvalósul

- a szállítás,
- a megkeresés és
- a közösségi fejlesztés

szolgáltatási elemek biztosítása. A falugondok tehát nem egy sofőr, mint sokan azt gondolják, hanem a falu közösségének lelke.

B. A más intézményekkel való együttműködés módja

A falugondnok munkája során fontos az együttműködés más intézményekkel, hiszen a célok csak így valósíthatók meg. A napi munkavégzés során a következő egységekkel szükséges a kooperáció:

- **Herencsényi Napsugár Óvoda:** kapcsolat ide történik az óvodás gyermekek számára a napi étkezés tízórai, ebéd, uzsonna szállítása a Cserhátsurány Önkormányzati Konyhából.
- **Cserhátsurány Önkormányzati Konyhája:** innen történik a szociális ebéd szállítása, így biztosított a napi egyszeri melegétel hétköznapokon a rászorulóknak.
- **Berceli „Belső-Cserhát” Család- és Gyermejjóléti Szolgálat:** a családsegítő heti egy alkalommal látogat el a településre. A falugondnokkal ekkor tudnak konzultálni, szükséges látogatásokat, beavatkozásokat megbeszélni.

- **Háziorvosok, védőnő:** heti rendszerességű, szoros kapcsolat van a helyi egészségügyi szolgáltatókkal a gyógyszeríratások, betegszállítások miatt.
- **Egyházközség:** Az önkormányzat és az egyházközség között jó kapcsolat van, mivel a cél közös: a közösséget összetartani. A falugondnoki szolgálat ezt több módon támogatja, egyházi rendezvényeken való közreműködés, temető folyamatos karbantartása.
- **Falugondnokok Nógrád Megyei Egyesülete:** ez az egyesület szakmai tanácsadással támogatja a szolgálatot, bár az utóbbi időben kissé visszaesett szerepe. A falugondnok is tagja az egyesületnek, szakmai napok, tanulmányutak sokat segítenek aktuális változások értelmezésében, joggyakorlatok megismerésében. Ez az együttműködés azért fontos, mert mások tapasztalata új ötleteket adhat, kiegészítés ellen új motivációkat generálhat.

Az ellátandó célcsoport megnevezése

A falugondoki szolgálat céljaiból fakadóan a legegyszerűbben azt mondhatjuk, hogy Herencsény teljes lakossága a célcsoport. Tapasztalatainkból az látszik, hogy lehet, hogy néhány alkalommal egy évben, vagy hetente, esetleg naponta, de mindenki igénybe veszik a szolgáltatást. A célelemek különböztetésével vizsgáljuk meg azonban mélyebben is a célcsoportokat.

- Közreműködés az étkeztetésben: itt jellemzően az idősebb, egyedül élő lakosok az igénybe vevők, de átmenetileg fiatalabbak is kerültek már olyan élethelyzetbe, hogy szociális étkezésre kényszerültek.

- Közreműködés a házi segítségnyújtásban: írjuk, hogy ritkán fordul elő más szolgáltató miatt, így értelemszerűen a célcsoport is korlátozott.

- Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában: fentebb kifejtettük, hogyan is valósul meg ez az alapfeladat, ez alapján ide célcsoportnak az egész lakosság hozzárendelhető. A szociális információk szolgáltatása kapcsán szűkíthető kissé a célcsoport, hiszen azok tartoznak alapvetően közé, akik települési támogatásra jogosultak lehetnek.

- A háziorvosi rendelésre szállítás: a célcsoport itt nyilván azok köre, akik háziorvosi ellátásra szorulnak. Annyiban azonban kettébontható a csoport, hogy a háziorvoshoz általában az idősebb, nehezebben mozgó korosztályt kell szállítani, még gyermekorvoshoz a kisgyermekes szülők (kismamák) és gyermekeik járnak.

- Az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás: fő célcsoport ismét az idősebb korosztály, illetve azok, akiknek nincs, vagy távol van hozzátartozójuk, így egészségügyi intézménybe csak a falugondnoki szolgálat segítségével juthatnak el.

- A gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása: itt a lakosság egésze (aki gyógyszerre vagy vitaminra szorul) a célcsoport és az igénybe vevő is. Tapasztalataink alapján alkalmanként vagy rendszeresen minden korosztály szívesen használja ezt a szolgáltatáselemet. Még aki dolgozni jár és mozgásban van, annak is nehéz igazodni a közeli gyógyszertárak szűk nyitva tartási idejéhez.

- Óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása: magától értetődő a célcsoport – óvodás és iskoláskorú gyermekek, valamint családtagjaik, ha olyan program van, amikor szülő kíséri a gyermeket.

- Óvodába, iskolába szállítás: az előző ponthoz hasonlóan a célcsoport jól körülhatárolt, az óvodás és iskolás gyermekek.

- Egyéb gyermekszállítás: célcsoport a gyermekes családok.
 - Közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése: itt szintén a teljes lakosság tartozik a célcsoportba, csak egyes események esetén szűkíthető a kör, például idősek napja, családi nap, mozilátogatás gyermekekkel.
 - Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása: itt is a teljes célcsoport a lakosság egésze, s alkalomszerűen ez is jellemző, azonban itt is elmondható, hogy hivatalos ügyek intézésének segítésére inkább az idősebb korosztály szorul rá; pláne abban az esetben, ha online ügyintézésre szorul.
 - Egyéb lakossági szolgáltatások, egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való részvétel: ismételni tudjuk magunkat, mert itt is a teljes lakosság a célcsoport, kissé szűkebben a szociálisan rászorulóknak.
 - Ételszállítás önkormányzati intézménybe: Herencsényi Napsugár Óvoda.
- Az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére: itt a cél az, hogy mindenki tájékozott legyen, a lehető legnagyobb rétegnek eljuttassuk az információkat, ezért itt is a teljes lakosságot kell célcsoportként megjelölni. Nyilván, ha speciális rétegnek kell célzottan eljuttatni az információt, akkor ez a célcsoport szűkíthető annak megfelelően.
- A falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása: ebben az esetben a célcsoport az önkormányzat és a felette álló szervek lehet, hiszen megfelelő, szabályszerű működése az önkormányzat hatékony tevékenységének, gazdálkodásának fontos eleme.

Az ellátás igénybevételének módja

A herencsényi lakosok igényeiket több csatornán keresztül eljuttathatják a falugondnoknak. Tapasztalat szerint – mivel jellemzően a kérések többsége adott napra vagy egy héten belülre vonatkoznak – az a bevált, hogy telefonon keresik a falugondnokot. A falugondnok számára az önkormányzat biztosítja a telefont korlátlan előfizetéssel, internetszolgáltatással.

A falugondnok igyekszik rugalmasan kezelni a beérkező igényeket, azokat egymással összhangba hozni, s az ésszerűség és a teljesíthetőség mentén minden kérést teljesíteni. A falugondnok önállóan határozza meg az igények teljesítésének sorrendjét. Fontos a jó szervező-készsége a falugondnoknak, hiszen sok igényt kell szem előtt tartani, koordinálni, adott esetben lebeszélni időpontváltozást, halaszthatatlan esetekben helyettesítésről gondoskodni.

Természetesen ezen felül személyesen, írásban is kereshető a falugondnok.

A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele térítésmentes a lakosok részére. Az önkormányzat ezért is várja el a feladatok összehangolását, hogy például, ha Balassagyarmatra szállít szakellátásra egy nem fertőző beteget a falugondnok, akkor közben bevásárlást is tud intézni.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Herencsény településen a falugondnoki szolgálat már nem újkeletű intézmény, ezért a lakosok tisztában vannak a lehetőséggel. Az újonnan beköltözőket személyesen is tájékoztatjuk a lehetőségről, a falugondnok személyesen felkeresi őket, bemutatkozik nekik valamint írásban is kapnak összefoglalót és a falugondnok elérhetőségét is átadjuk.

Az ellátottak és a szolgáltató jogai, kötelességei, a szolgáltató személyi és tárgyi feltételei

Az ellátottak jogai

A falugondnoki szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotának megfelelő, és a szolgáltatás által nyújtható teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani.

A falugondnok a szolgálat által biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos alapjogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, valamint a testi-lelki egészséghez való jogra.

A falugondnoki szolgáltatás adott időpontban történő igénybevételének indokoltságát a falugondnok az igénylő adott élethelyzete, rászorultsága alapján állapítja meg, függetlenül az igénybe vevő egyéb, az akut élethelyzetet nem feltétlenül befolyásoló körülményeitől (családi körülmények, jövedelmi helyzet stb.). A falugondnoki szolgálat az ellátottak élethelyzetükből adódó szükségleteit köteles kielégíteni.

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szolgáltatás működésével kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, különös tekintettel az egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival, szociális helyzetével kapcsolatos információkra.

Panasztételi eljárás: Panasszal a fenntartó felé írásban beadott kérelemmel lehet fordulni. A panaszt a fenntartó/munkáltató vagy megbízottja 15 munkanapon belül köteles elbírálni és írásban megválaszolni. Amennyiben a szolgáltatás igénylője a választ nem tartja kielégítőnek, az ellátott jogi képviselő útján érvényesítheti jogait.

A területileg illetékes ellátott jogi képviselő nevét, elérhetőségét Herencsény Község Önkormányzatának székhelyének (Herencsény, Kossuth út 76.) épületében, valamint a falubuszban jól látható helyen, jól olvasható nyomtatásban kötelező kifüggeszteni.

A falugondnoki szolgáltatást végzők jogai

A falugondnoki szolgáltatást végző – közalkalmazotti jogviszonyban – munkavállaló számára biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját elismerjék, valamint a fenntartó megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

A munkavállaló munkakörében – esetlegesen – történő felelősségre vonása csak a fentiekkel arányosítható.

A falugondnok a munkavállalói jogainak érvényesítésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján jogosult.

Az ellátott kötelezettségei

A szolgáltatást igénybe vevő köteles a falugondnokkal együttműködni az ellátás érdekében. Tiszteletben kell tartani a falugondnok személyi integritását, pihenéshez való jogát. A Szakmai Programban nem vállalt szolgáltatást az ellátott nem igényelhet. A falubuszt a használat során köteles tisztán tartani, vigyázni épségére.

A falugondnok kötelezettségei

A falugondnok köteles a vonatkozó jogszabályokban foglaltakat betartani, valamint e szakmai programban és a munkaköri leírásban rögzítetteknek eleget tenni.

A falugondnok köteles elvégezni a fenntartó által finanszírozott, munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzést. A falugondnok köteles a munkáltató által támogatott kötelező továbbképzéseken részt venni, és a közalkalmazottak számára előírt kreditpontokat a képzési tervnek megfelelően megszerezni.

A falugondnok köteles a szociális szolgáltatást végző munkatársakra vonatkozó etikai szabályokat betartani.

A falugondnok köteles munkaidőben munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni. Esetleges egészségügyi problémái esetén köteles munkaadóját minél hamarabb értesíteni, hogy helyettesítése megoldható legyen.

Személyi feltételek, helyettesítés

Herencsény Község Önkormányzata, mint fenntartó a falugondnoki szolgálatot egyszemélyi szolgáltatásként látja el. A falugondnok teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazott. Munkaideje nem kötött, hanem feladataihoz kötött. Hétvégi munkavégzést hétköznap csúszthatja le.

A fenntartó a feladat ellátását a falugondnok távolléte esetén is biztosítja. A helyettesítésre a munkáltató megbízási szerződéssel alapképzéssel vagy helyettesi képesítéssel rendelkező polgármester látja el a feladatot.

Tárgyi feltételek

A falugondnok feladatellátását falubusz segíti. A falugondnok köteles a gépkocsit rendben tartani, szervízigényt figyelemmel kíséreni.

A falugondnok jogosult a szolgáltatással kapcsolatos iratokba betekinteni és a falubusz mellett a feladatellátáshoz szükséges egyéb eszközöket használni.

A fenntartó saját költségén mobiltelefont és annak korlátlan használatát biztosítja a falugondnoknak.

A falugondnok tevékenységének dokumentálására tevékenységnaplót, menetlevelet, „Falugondnokság” feliratú bélyegzőt használ. A tevékenységnaplót a Szociális Ágazati Portálon közzétett formában köteles vezetni a falugondnok. A tevékenység során használható az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján közzétett kódrendszer, de nem kötelező az alkalmazása.

Összegzés

Tapasztalataink alapján elmondható, hogy a falugondnokság célt ért Herencsényben. Segít az intézmények hiányát pótolni. Nemcsak az infrastrukturális hátrányokat küzdjük le a szolgáltatnak köszönhetően azzal, hogy mobilabb a lakosság, hanem a közösség összetartásának is szerves része. A szállítás, megkeresés, közösségfejlesztés elemek egy személyben történő megjelenése a garanciája annak, hogy a kistelepülések méretéből fakadó hátrányokat tompítsuk, az előnyöket pedig még inkább kiemeljük. A falugondnokság a kistelepülések versenyképességének feltétele.

Záradék

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének/2025. (.....) határozatával a falugondnoki szolgálat Szakmai Programját elfogadta.

Herencsény, 2025. január

Bucsánszki Csaba
polgármester

Megismerési nyilatkozat

Alulírott, Bucsánszki Csaba, mint Herencsény község falugondnok helyettese a falugondnoki szolgálat Szakmai Programját megismertem, azt szolgálatom során magamra nézve kötelező érvényűnek tekintem.

Herencsény, 2025. január

falugondnok

A Szakmai Program elkészítéséhez figyelembe vett jogszabályok:

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (Kjt.)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.)
- 1996. évi XX. törvény a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (Ákr.)
- 2016/679 EP rendelet a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelemről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (GDPR)
- 29/1993. évi (II.17.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (Tr.)
- 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 340/2007. (XII.15.) Kormányrendelet a személyes gondoskodás igénybevitelével kapcsolatos eljárásokban közreműködő szakértőkre, szakértői szervekre vonatkozó részletes szabályokról
- 316/2012. (XI.13.) Kormányrendelet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról
- 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 369/2013. (X.24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről (Sznyr.)
- 415/2015. (XII.23.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről (Nyr.)
- 381/2016. (XII.2.) Kormányrendelet az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról
- 9/1999. (XI.24.) SzCsM a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről (Ir.)

- 1/2000. (I.07.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (Szakmai rendelet)